

Datum : 3 maart 2026
Portefeuillehouder : Rob Peperzak
Zaaknummer : 923397
Status : Openbaar
Gemeenteraad : N.v.t.
Onderwerp : Mandaatbesluit (volmacht en machtiging) Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg.

SAMENVATTING

Met ingang van 1 april 2026 transformeert de RUD Limburg Noord naar de zelfstandige Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg (ODNML). Om de ODNML per die datum operationeel te laten zijn, dient de gemeente Gennep een nieuw mandaatbesluit vast te stellen en het vigerende mandaatbesluit RUD Limburg Noord in te trekken. Ook dient het vigerende aanwijzingsbesluit toezichthouders te worden ingetrokken op het moment dat het aanwijzingsbesluit ODNML in werking treedt.

VOORSTEL

Het college besluit:

1. Het Besluit mandaat, volmacht en machtiging RUD Limburg-Noord (d.d. 14 juli 2017) in te trekken.
2. Het Mandaatbesluit (volmacht en machtiging) Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg vast te stellen.
3. Het Aanwijzingsbesluit toezichthouders Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Limburg Noord (d.d. 21 juni 2016) in te trekken per het moment dat het aanwijzingsbesluit ODNML in werking treedt.

BESLUIT

Datum : 17-03-2026

Het college besluit

1. Het Besluit mandaat, volmacht en machtiging RUD Limburg-Noord (d.d. 14 juli 2017) in te trekken.
2. Het Mandaatbesluit (volmacht en machtiging) Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg vast te stellen.
3. Het Aanwijzingsbesluit toezichthouders Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Limburg Noord (d.d. 21 juni 2016) in te trekken per het moment dat het aanwijzingsbesluit ODNML in werking treedt.

AANLEIDING

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) verder gestandaardiseerd en geconcentreerd binnen regionale omgevingsdiensten. Colleges moeten voor het basistakenpakket taken verplicht door een omgevingsdienst laten uitvoeren.

Landelijk is bepaald dat alle omgevingsdiensten uiterlijk 1 april 2026 robuust moeten zijn (IBP-VTH). Een belangrijk onderdeel daarvan is uniformering van de mandatering. Daarom is een landelijk modelmandaatbesluit opgesteld.

Regionaal is afgesproken dat RUD-LN per 1 april 2026 transformeert naar de zelfstandige ODNML. Hierdoor moet ook de gemeente Gennep haar mandatering actualiseren.

BESTUURLIJKE EN JURIDISCHE KADERS

- Algemene wet bestuursrecht
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg.

ADVIES

De ambtelijke organisatie stelt aan het college van burgemeester en wethouders voor:

1. Het Besluit mandaat, volmacht en machtiging RUD Limburg-Noord (d.d. 14 juli 2017) in te trekken.
2. Het Mandaatbesluit (volmacht en machtiging) Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg vast te stellen.
3. Het Aanwijzingsbesluit toezichthouders Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Limburg Noord (d.d. 21 juni 2016) in te trekken per het moment dat het aanwijzingsbesluit ODNML in werking treedt.

NADERE ONDERBOUWING / ARGUMENTEN

De transformatie van de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord naar de Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg per 1 april 2026 brengt juridische, organisatorische en bestuurlijke consequenties met zich mee, waardoor actualisering van de mandaatverlening noodzakelijk is.

Het huidige mandaatbesluit verwijst naar de directeur van de RUD-LN, die na 1 april 2026 niet meer bestaat, wat tot onbevoegd genomen besluiten en stagnatie in de uitvoering van VTH-taken kan leiden. De Omgevingswet en het Omgevingsbesluit bepalen bovendien dat

taken uit het basistakenpakket verplicht door de omgevingsdienst moeten worden uitgevoerd, inclusief de volledige proceslijn van voorbereiding tot en met bezwaar en beroep.

Eén van de knelpunten die landelijk is benoemd is dat de mandatering door bevoegde gezagen sterk verschilde per regio. Daarom is een landelijk modelmandaatbesluit opgesteld (in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) om te komen tot meer uniformiteit en betere uitvoerbaarheid in de dagelijkse VTH-praktijk. Het mandaatbesluit sluit aan op dit model en is opgebouwd uit bepalingen die de uitvoering door ODNML binnen duidelijke gemeentelijke kaders borgen.

Daarbij krijgt ODNML mandaat voor de volledige proceslijn, waaronder:

- primaire besluiten;
- bezwaar en beroep;
- toezicht;
- handhaving.

De bijlage bij het mandaatbesluit bevat de mandaatlijst waarin alle basistaken conform artikel 13.12 van het Omgevingsbesluit zijn opgenomen, aangevuld met overige VTH-taken, waarmee de volledige proceslijn integraal is geborgd. Aansluiting bij deze uniforme werkwijze is noodzakelijk om regionale samenwerking, kwaliteit en uitvoerbaarheid te waarborgen. Tot slot dient iedere deelnemende gemeente het eigen vigerende mandaatbesluit richting de RUD-LN zelf in te trekken.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

Hoewel het actualiseren van de mandaatverlening noodzakelijk is, zijn er enkele aandachtspunten die tijdens de transitie naar de ODNML in beeld blijven.

Allereerst is het van belang dat de intrekking van het huidige mandaatbesluit richting de RUD-LN tijdig en correct wordt uitgevoerd, omdat dit besluit niet automatisch vervalt en iedere gemeente daar afzonderlijk verantwoordelijk voor is. Dit brengt het risico met zich mee dat bij te late of onvolledige intrekking tijdelijk onduidelijkheid ontstaat over de bevoegdheid waarmee besluiten worden genomen.

Daarnaast is het essentieel dat het nieuwe aanwijzingsbesluit toezichthouders van de ODNML precies op het juiste moment in werking treedt, omdat er anders sprake kan zijn van een lacune of juist een overlap in toezichtsbevoegdheden. Ook het feit dat ODNML mandaat krijgt voor de volledige proceslijn vraagt bestuurlijke alertheid: bij politiek gevoelige of maatschappelijk impactvolle dossiers moet tijdig met de gemeente worden afgestemd, zoals in het mandaatbesluit wordt voorgeschreven.

Tot slot vraagt de regionale uniformering om zorgvuldige afstemming tussen alle deelnemende gemeenten, omdat verschillen in timing of uitvoering kunnen leiden tot onduidelijkheid voor ketenpartners en tot inconsistentie in de uitvoeringspraktijk.

Naast het mandaatbesluit dient ook het vigerende Aanwijzingsbesluit toezichthouders Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Limburg Noord te worden ingetrokken. De intrekking vindt plaats per het moment dat het aanwijzingsbesluit ODNML in werking treedt, zodat er geen overlap of lacune ontstaat in de aanwijzing van toezichthouders.

WAT BETEKENT DIT VOORSTEL VOOR DE INWONERS?

Deze aanpassingen zijn noodzakelijk om ODNML volledig operationeel te laten zijn. Daarmee wordt de professionaliteit en eenduidigheid binnen het VTH-domein op gebied van milieu versterkt. Deze versterking zorgt voor een veiliger en schoner leefklimaat van onze inwoners.

EXTERN ADVIES, INSPRAAK EN DRAAGVLAK

Dit collegevoorstel is het resultaat van een ambtelijke voorbereiding binnen de juridische werkgroep RUD/ODNML, waaraan de deelnemende gemeenten en de provincie Limburg hebben deelgenomen.

COMMUNICATIE EN BEKENDMAKING

Het mandaatbesluit is een besluit van algemene strekking dat overeenkomstig artikel 3:42 Awb bekendgemaakt dient te worden via het (elektronische) Gemeentebblad. Niet bekendgemaakte mandaatbesluiten treden niet in werking voordat zij zijn bekendgemaakt.

De gemeenteraad wordt geïnformeerd over de vaststelling van het nieuwe mandaatbesluit en de intrekking van het vigerende besluit.

JURIDISCHE ASPECTEN

De volledige beslisbevoegdheid komt bij de omgevingsdienst te liggen. Dit betekent dat de ODNML de nodige bevoegdheden krijgt om haar taken van begin tot eind uit te voeren: van het voorbereiden van het primaire besluit tot en met het verdedigen van de beslissing op bezwaar in beroep en hoger beroep.

FINANCIËN

Er komen geen financiële consequenties voort uit dit voorstel/besluit.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Binnen de gemeente Gennep verandert er niets in de personele sfeer. Wij hebben geen medewerkers die hoofdzakelijk milieutaken uitvoeren binnen de huidige RUD-structuur. De overgang naar de nieuwe omgevingsdienst heeft daarom geen directe personele

consequenties voor onze organisatie. Dat nu de mandaatbesluit aangepast moet worden raakt het de personele sfeer binnen gemeente Gennep niet.

UITVOERING / VERVOLG

De gemeenteraad wordt geïnformeerd over de vaststelling van het nieuwe mandaatbesluit en de intrekking van het vigerende besluit.

BIJLAGEN

1. Mandaatbesluit (volmacht en machtiging) Omgevingsdienst Noord- en Midden-Limburg
2. Toelichting bij Mandaatbesluit ODNML